

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 119a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436, z późn. zm.), zgodnie z którym minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw klimatu oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki ma obowiązek określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe cechy jakościowo-wymiarowe drewna energetycznego, biorąc pod uwagę konieczność optymalnego wykorzystania surowca drzewnego na potrzeby przemysłowe oraz energetyczne.

Celem projektowanego rozporządzenia jest określenie szczegółowych cech jakościowo-wymiarowych drewna energetycznego, biorąc pod uwagę konieczność optymalnego wykorzystania surowca drzewnego na potrzeby przemysłowe i energetyczne. Definicja drewna energetycznego zawarta została w art. 2 pkt 7a ww. ustawy o odnawialnych źródłach energii. Wskazany przepis prawny stanowi, że drewno energetyczne to surowiec drzewny, który ze względu na cechy jakościowo-wymiarowe posiada obniżoną wartość techniczną i użytkową uniemożliwiającą jego przemysłowe wykorzystanie, a także surowiec drzewny stanowiący biomasę pochodzenia rolniczego.

Nadrzędną funkcją projektowanego rozporządzenia jest eliminacja, zgodnie z ww. przepisem ustawy o odnawialnych źródłach energii, zjawiska spalania w energetyce zawodowej drewna, które może zostać wykorzystane przemysłowo w inny, bardziej korzystny gospodarczo sposób. Projektowane rozporządzenie ma służyć racjonalizacji i optymalizacji gospodarki drewnem, a także odpowiadać społecznemu oczekiwaniu, aby drewno możliwe do wykorzystania w bardziej korzystny ekonomicznie sposób nie było spalane w energetyce zawodowej. Przyjęty zabieg jest też korzystny z perspektywy ochrony środowiska, zmniejszając presję na wyręb lasów ze strony energetyki zawodowej.

Wskazując na określone cechy drewna powodujące jego ograniczone zastosowanie w przemyśle innym niż energetyczny, przyjęto stosowanie zasady kaskadowego wykorzystania surowca drzewnego zawartej w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniającej dyrektywę (UE) 2018/2001, rozporządzenie (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE w zakresie promowania energii ze źródeł odnawialnych oraz uchylającej dyrektywę (UE) 2015/652 (Dz. Urz. UE L 2413 z 31.10.2023), która zakłada możliwie najbardziej efektywny sposób użytkowania drewna w możliwie jak najdłuższym łańcuchu, aż do momentu wykorzystania go na cele energetyczne. Projektowane rozporządzenie w sposób racjonalny opisuje surowiec drzewny nieprzydatny przemysłowo lub

o ograniczonych możliwościach jego wykorzystania (w tym ze względów ekonomicznych) w sektorze innym niż energetyczny.

Przy ustalaniu cech jakościowo-wymiarowych drewna energetycznego wzorowano się pomocniczo na zasadach zawartych w klasyfikacji jakościowo-wymiarowej surowca drzewnego określonej w Polskiej Normie PN-93/D-02002, która hierarchizuje ten surowiec względem jakości i wymiarów, i jest emanacją koncepcji kaskadowego wykorzystania surowca drzewnego. Ma to istotne znaczenie w szczególności w odniesieniu do drewna okrągłego i łupanego, co do którego istnieje potencjalna konkurencja rynkowa.

W § 2 projektowanego rozporządzenia określone zostały cechy jakościowo-wymiarowe drewna energetycznego właściwe dla drewna okrągłego lub drewna łupanego. W odniesieniu do surowca drzewnego tego rodzaju w pierwszej kolejności dla zakwalifikowania go jako drewno energetyczne przewidziano konieczność spełnienia jednej z określonych przesłanek o charakterze wymiarowym. Tym samym, mając na uwadze zasady klasyfikacji jakościowo-wymiarowej, o których mowa powyżej, nie przewiduje się, aby drewno wielkowymiarowe, ze względu na uwarunkowania ekonomiczne, było stosowane jako drewno energetyczne. Z kolei najniższym sortymentem drewna średniowymiarowego w hierarchii jakościowo-wymiarowej jest drewno opałowe. W przypadku tego sortymentu za cechy drewna energetycznego przyjęto więc cechy przekraczające możliwość ich klasyfikacji do jednostki klasyfikacyjnej występującej nad drewnem opałowym. Ponadto, w oparciu o zasadę kaskadowego wykorzystania surowca drzewnego oraz, pomocniczo, zasady klasyfikacji jakościowo-wymiarowej tego surowca, w przypadku surowca drzewnego występującego jako drewno okrągłe lub drewno łupane przewiduje się, że dla uznania tego surowca drzewnego za drewno energetyczne, oprócz spełnienia przesłanek o charakterze wymiarowym, konieczne jest wystąpienie co najmniej jednej z następujących przesłanek o charakterze jakościowym, powodujących obniżenie wartości technicznej i użytkowej w stopniu powodującym niezasadność ekonomiczną przemysłowego wykorzystania:

- 1) krzywizna jednostronna drewna wynosząca co najmniej 10 centymetrów na całej długości drewna, lub
- 2) krzywizna wielostronna drewna wynosząca co najmniej połowę krzywizny jednostronnej drewna, lub
- 3) zgnilizna miękka drewna, lub
- 4) brunatnica obejmująca co najmniej 50% powierzchni przekroju jednego z czół drewna, lub
- 5) zaparzenie obejmujące co najmniej 50% powierzchni przekroju jednego z czół drewna, lub
- 6) zwęglenie obejmujące co najmniej 50% powierzchni sztuki drewna.

Skutkiem powyższego, aby surowiec drzewny występujący jako drewno okrągłe lub drewno łupane mógł zostać zaklasyfikowany do drewna energetycznego, musi on posiadać dodatkowo zdefiniowane wprost cechy, określone w taki sposób, aby dla przemysłu energetycznego przeznaczony został surowiec o cechach wykluczających możliwość jego zastosowania w innym sektorze.

W § 3 projektowanego rozporządzenia określono surowiec drzewny, którego przemysłowe wykorzystanie jest ekonomicznie nieuzasadnione ze względu na jego obniżoną wartość techniczną i użytkową, występujący jako pozostałości drzewne z leśnictwa, których ze względów jakościowych nie można przyporządkować do innych sortymentów drewna, pozostające na powierzchni cięć, związane z procesem ścinki drzew i krzewów oraz manipulacji surowca drzewnego, pozostałości drzewne z produkcji rolniczej stanowiące m.in. zdrewniałe części roślin i odpady sadownicze oraz inne pozostałości powstałe wyniku produkcji rolniczej, produkty uboczne powstałe z przetworzenia drewna, niezanieczyszczone substancjami niewystępującymi naturalnie w drewnie, powstające w zakładach przerobu drewna, w postaci kory, strużyn, odziomków pomanipulacyjnych, wałków połuszczarskich, trocin, wiórów, zrębków, zrzyn lub szczap, a także odpady powstałe z przetworzenia drewna lub odpady drewnopochodne. W obrębie każdej z grup ww. surowca występuje znaczne zróżnicowanie cech jakościowo-wymiarowych. Posiada on z zasady obniżoną wartość techniczną i użytkową ograniczającą lub uniemożliwiającą ze względów ekonomicznych jego przemysłowe wykorzystanie. Uzasadnia to uznanie, że każda cecha jakościowo-wymiarowa takiego surowca klasyfikuje go jako drewno energetyczne. W związku z powyższym określony w przedmiotowym paragrafie surowiec zostaje uznany za drewno energetyczne bez względu na to jaką cechą jakościowo-wymiarową się charakteryzuje.

W powyższym katalogu za drewno energetyczne uznane zostały również odpady powstałe z przetworzenia drewna lub odpady pochodzące z drewna. W odniesieniu do tych postaci drewna energetycznego zastosowanie będą miały przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.) jako ustawy określającej prawa i obowiązki w zakresie gospodarowania odpadami.

W § 4 projektowanego rozporządzenia wskazano na surowiec drzewny pozyskany z upraw energetycznych, którego każda cecha jakościowo-wymiarowa klasyfikuje jako drewno energetyczne. Ze względu na pochodzenie tego surowca, tj. udokumentowane pozyskiwanie go na specjalnie w tym celu prowadzonych plantacjach charakteryzujących się określoną specyfiką, oraz jego postać, surowiec ten posiada obniżoną wartość techniczną i użytkową, co znacząco ogranicza jego przemysłowe wykorzystanie.

Rozporządzenie nie dopuszcza, aby możliwe było przetworzenie drewna pełnowartościowego, w szczególności przez zmielenie, zrębkowanie czy poddanie innemu mechanicznemu lub chemicznemu procesowi, w celu jego spalania jako drewno energetyczne.

Nie przewiduje się wystąpienia ryzyka nadmiernego pozyskania drewna w celu zaspokojenia potrzeb przemysłu energetycznego. Rozmiar pozyskania drewna przez jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe jest limitowany planami urządzania lasu, zatwierdzanymi przez ministra właściwego do spraw środowiska. Roczne pozyskanie drewna w nadleśnictwie, co do zasady, oscyluje wokół 1/10 przewidzianej ilości pozyskania drewna w planie urządzania lasu. Rozmiar pozyskania drewna jest niezależny od rynkowej koniunktury, lecz może być dodatkowo implikowany zdarzeniami o charakterze losowym takimi jak klęski żywiołowe, gradacje i inne.

Przewidywany termin wejścia w życie projektowanego rozporządzenia to 14 dni od dnia jego ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia podlega obowiązkowi notyfikacji zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych oraz (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) w dyrektywie 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Projekt rozporządzenia nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej i nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.